

Statenmededeling

Onderwerp

Aanbieding Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof 2.0

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De vastgestelde Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) 2.0

Aanleiding

Op 10 december is de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) 2.0 vastgesteld door het college van Gedeputeerde Staten. De BOS 2.0 is opgesteld volgens de lijnen uit het bestuursakkoord 'Samen maken we Brabant' en levert een belangrijke bijdrage aan het Openhouden van Brabant met een aanpak voor stikstofreductie in Noord-Brabant. In de BOS 2.0 is het streven opgenomen om in deze bestuursperiode (in fases en gebiedsgewijs) duurzame vergunningverlening mogelijk te maken.

Omdat we het belangrijk vinden dat de BOS 2.0 een breed gedragen aanpak is hebben we de 95% versie met uw Staten op 29 november jl. besproken en op 2 december jl. met onze Brabantse partners. Tijdens die bijeenkomsten hebben we waardevolle input opgehaald. Die input is voor een groot deel verwerkt in bijgaande 100% versie van de BOS 2.0. Ook zijn er nog een aantal andere aanscherpingen en aanpassingen gedaan ten opzichte van de 95% versie van de BOS 2.0, o.a. na afstemming met partijen die input hebben geleverd op de BOS 2.0, zoals het kennisconsortium van TAUW, Wing, WUR en Pouderoyen Tonnaer voor de aangeleverde data en Hekkelman Advocaten voor de juridische analyse. Een overzicht van belangrijkste wijzigingen tussen de 95% en 100% versie van de BOS 2.0 vindt u onderaan deze Statenmededeling.

Bevoegdheid

Het vaststellen van de BOS 2.0 is een bevoegdheid van het college van Gedeputeerde Staten (GS). Het belang en de dynamiek van het onderwerp is groot, daarom heeft GS het college van Provinciale Staten nauw betrekken bij

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS: 6036827

PS: 6042794

Programma

Aanpak Stikstof

de totstandkoming ervan. Zo is de 95% versie van de BOS 2.0 is op 29 november in een oordeelsvormende themabijeenkomst met u besproken. Ook de Brabantse partners (belangenorganisaties en mede-overheden) hebben gelegenheid gekregen om hun inbreng te geven op verschillende versies van de BOS 2.0.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6036827

PS : 6042794

Rollen en belangen

De provincie Noord-Brabant heeft een wettelijke verplichting om te zorgen voor het nemen van de nodige maatregelen voor het uitsluiten van verslechtering en behoud of herstel van de gunstige staat van instandhouding van habitatypes in Natura 2000-gebieden (artikel 2.18, Omgevingswet). Het nemen van stikstofreducerende maatregelen is hier onderdeel van. Daarnaast heeft de provincie een bestuurlijk, economisch en juridisch belang om Brabant open te houden voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen door het afgeven van Omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten.

Kernboodschap

Tijdens de Oordeelsvormende Themabijeenkomst met uw Staten op 29 november jl., is toegezegd de wijzigingen ten opzichte van de 95% versie van de BOS 2.0 toe te sturen aan uw Staten. In de bijlage hebben we de belangrijkste wijzigingen onder elkaar gezet. Dit zijn zowel wijzigingen naar aanleiding van de Oordeelsvormende Themabijeenkomst met uw Staten, de bijeenkomsten met onze Brabantse Partners, een eigen kritische blik en in afstemming met het kennisconsortium en Hekkelman Advocaten.

Consequenties

1. Financiële consequenties

Met het wegvallen van het Transitiefonds Landelijk Gebied en het gegeven dat er geen provinciale middelen zijn gereserveerd voor de uitvoering van de BOS 2.0, richten we ons voor onze financiële strategie op een aantal punten. We lichten er vier uit:

- We maken slim gebruik van agenda's en maatregelen uit andere programma's met effect op stikstof. Zo ook van bestaande budgetten, zoals de no-regret middelen en middelen uit het Landelijk Programma Natuur (LPN) 2, hoewel een deel van deze middelen al gereserveerd is.
- We intensiveren (zowel ambtelijk als bestuurlijk) onze lobby richting het Rijk, bijvoorbeeld voor het maximaliseren van het effect voor Brabant van de opkoopregelingen die het Rijk bekostigt (zoals de MBG-regeling en de nieuw aangekondigde 'brede opkoopregeling' uit het Regeerakkoord).
- Bij het instrumenteren van aanvullende maatregelen is het noodzaak om ook te kiezen voor verplichtend instrumentarium om de juridische bruikbaarheid van de maatregelen te borgen.

- We blijven alert en creatief in het organiseren en aanwenden van alternatieve financieringsbronnen, zoals de mogelijkheden van een privaat fonds, zoals in het Brabantse bestuursakkoord staat.
- Ook zullen we werken aan een robuuste financiële strategie om de langetermijn doelen van de BOS te kunnen realiseren.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6036827

PS : 6042794

2. *Juridische consequenties*

Om de BOS 2.0 juridisch houdbaar te maken, hebben we een juridische analyse laten uitvoeren door Hekkelman Advocaten. Deze analyse is bijgevoegd als bijlage bij de BOS 2.0. De analyse geeft bijvoorbeeld antwoord op de vraag wat het doel en de reikwijdte moet zijn van de BOS 2.0 om richting Brabant Openhouden te komen. Dit advies hebben wij als basis gebruikt voor het bepalen van de stikstofdepositiedoelen, de aanvullende maatregelen en het benodigde proces van doelbepaling.

3. *Personele consequenties*

De uitwerking en de uitvoering van de BOS 2.0, met de maatregelen die daarin staan, vraagt personele capaciteit. In de perspectiefnota, die op 5 april jl. in PS is vastgesteld, is capaciteit toegekend voor de uitwerking van de BOS 2.0.

Europese en internationale zaken

Wij zijn als provincie verantwoordelijk voor het behalen van de natuurdoelen voor de Natura 2000-gebieden die leiden tot de instandhouding van de beschermde habitats en soorten in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De BOS 2.0 draagt hieraan bij.

Communicatie

De vaststelling van de BOS 2.0 is een mijlpaal waarover zowel intern als extern gecommuniceerd wordt. De BOS 2.0 wordt aangeboden aan uw Staten en aan onze Brabantse partners. Externe communicatie loopt via een persbericht en nieuwsberichten. De nieuwsberichten worden gebruikt voor de digitale kanalen. Het persbericht wordt actief verspreid. Er komt een visuele samenvatting van de BOS 2.0. En alle bestaande communicatiekanalen krijgen een update. De communicatie krijgt een vervolg begin 2025 met onder andere een webinar en bezoeken aan de GGA-gebieden.

Vervolg

- Na vaststelling van de BOS 2.0 ontwikkelt de aanpak zich door. Beleidsvoornemens en voorgestelde maatregelen in de BOS 2.0 worden na vaststelling verder uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.
- Over de voortgang van maatregelen en over de effecten van maatregelen informeren we u periodiek. We gebruiken hier zo veel als mogelijk de

- reguliere informatiemomenten voor, zoals de periodieke statenmededeling 'actualiteiten stikstof' die één keer per kwartaal aan PS wordt aangeboden
- In de werkgroep indicatoren van Provinciale Staten van 22 november jl. is toegezegd om prestatie-indicatoren uit te werken voor de BOS 2.0. Dit wordt samen gedaan met de betrokken programma's. In het eerste kwartaal van 2025 wordt een Plan van Aanpak voor de Monitoringssystematiek van de BOS 2.0 opgeleverd, waar deze prestatie-indicatoren onderdeel in zullen zijn. Hierover wordt u via de reguliere kanalen geïnformeerd.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6036827

PS : 6042794

Bijlagen

1. Belangrijkste wijzigingen van de 95% naar 100% versie van de BOS 2.0
2. De vastgestelde Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) 2.0.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Bijlage 1: Belangrijkste wijzigingen van de 95% naar 100% versie van de BOS 2.0

Op basis van input uit de Oordeelsvormende Themabijeenkomst met PS, uit de bespreking met Brabantse partners en uit een eigen kritische blik volgen een aantal aanpassingen en aanscherpingen. De belangrijkste volgen hieronder:

- De stikstofdepositiedoelen per Natura 2000-gebied roepen een aantal vragen op. Daarom hebben we op hoofdlijnen de systematiek achter het bepalen van de doelen opgenomen in bijlage 4.8 en is de tekst in paragraaf 2.3 aangescherpt. Zo is bijvoorbeeld nu duidelijker aangegeven dat het gaat om tussendoelen, op weg naar de instandhoudingsdoelstellingen.
- Na een check bij het kennisconsortium blijkt het verwachte effect van de maatregelen (tabel 4 H4) niet helemaal accuraat. Het hoogste getal in de bandbreedte moet voor de meeste gebieden iets naar boven bijgesteld worden. Het gaat dan om zo'n 10 tot 100 mol verschil. Ook bleken de percentages onder de KDW in tabel 3 in de laatste versie van het rapport in veel gebieden iets af te wijken van het percentage dat in de 95% versie stond (het gaat om max 1 tot 2%). Dit is beiden aangepast.
- In de tabel over de stikstofdoelen was een foutief cijfer geslopen. Het doel voor de Loonse- en Drunense Duinen hoort niet 1375 maar 1283 te zijn. Dit hebben we aangepast in de 100% versie.
- Er zijn wat aanpassingen gedaan in het hoofdstuk Monitoring, zodat de basis voor verdere uitwerking van het monitoringssysteem juist is.
- In het hoofdstuk over de risico's zijn de risico's op basis van een risicoanalyse aangescherpt en aangevuld en zijn (preventieve en correctieve) beheersmaatregelen opgenomen.
- De tekst over welke maatregelen aanvullend zijn ten opzichte van de maatregelen die zijn beoordeeld in de natuurdoelanalyses (NDA's) is geactualiseerd
- Extra Regeling Provinciale Maatregel PAS-melders (RPMP) vanuit het Rijk is toegevoegd
- Door de tekst heen zijn hier en daar aanscherpingen en verbeteringen doorgevoerd

Wijzigingen naar aanleiding van de bijeenkomsten met Brabantse partners

Op maandag 2 december jl. zijn er twee bijeenkomsten geweest met Brabantse partners, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Hier is input opgehaald voor de 100% versie van de BOS 2.0. Hieronder staat vermeld welke aanvullingen en aanscherpingen we nog hebben meegenomen op basis van die input:

- Het streven is opgenomen om deze bestuursperiode nog (in fases en gebiedsgewijs) duurzame vergunningverlening mogelijk te maken. Dit streven is opgenomen in hoofdstuk 2.3 'Opgaven en doelen', in de Statenmededeling voor PS en de aanbiedingsbrief voor partners.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6036827

PS : 6042794

- In de BOS 2.0 staan perspectieven voor natuur, landbouw, mobiliteit en industrie. Wij hebben hierbij benoemd dat er bij de uitwerking en uitvoering van de BOS 2.0 rekening gehouden wordt met het bredere perspectief vanuit de gebieden, voor o.a. woningbouw, bedrijven, klimaat en energie.
- Bij de mogelijk aanvullende maatregelen hebben we aangegeven dat ook 'draagvlak' een van de criteria is waarop getoetst zal worden. En dat er bij de verdere uitwerking aandacht zal zijn voor het voorkomen van nadelige neveneffecten, zoals het voorkomen van intensieve teelten bij de omschakeling van veehouder naar akkerbouwer.
- In deel B (bij de beleidsvoornemens) zijn een aantal aanvullingen gedaan:
  - We maken afspraken met de omgevingsdiensten over de benodigde capaciteit voor vergunnen en intrekken van latente ruimte
  - We geven het voorbeeld dat 21 gemeenten in de Metropoolregio voornemens zijn een convenant Biobased Bouwen en Telen te ondertekenen om biobased bouwen en telen in de MRE te stimuleren
  - En we benoemen dat vanuit stikstofperspectief het in sommige gevallen van belang is om de ruimtelijke inpassing in Brabant te onderzoeken. De ruimtelijke instrumenten kunnen in sommige situaties de sleutel zijn voor het oplossen van stikstofimpasses, bijvoorbeeld als grote uitstoters heel dicht bij Natura 2000-gebieden liggen.
- In deel B hebben we de voortgang van de grensoverschrijdende pilots genuanceerd. Deze werden onterecht te rooskleurig geschetst.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6036827

PS : 6042794